

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
 لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ
 هُمُ الْمُفْلِحُونَ (51) وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَ
 يَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (52) وَ
 أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ
 قُلْ لَا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
 تَعْمَلُونَ (53) قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ
 تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ
 تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
 (54) وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا
 اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ

الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا
 يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ
 ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (55) وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (56)
 لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَ
 مَا وَاهُمُ النَّارُ وَ لِبِئْسَ الْمَصِيرُ (57)

The answer of the believers, when summoned to Allah and His messenger, in order that He may judge between them, is no other than this: they say, "We hear and we obey": it is such as these that will prosper. It is such as obey Allah and His messenger, and fear Allah and do right, that will triumph. They swear their strongest oaths by Allah that, if only thou wouldst command them, they would leave (their homes). Say: "Swear ye not; obedience is (more) reasonable; verily, Allah is well acquainted with all that ye do." Say: "Obey Allah, and obey the messenger: but if ye turn away, he is only responsible for the duty placed on him and ye for that placed on you. If ye obey him, ye shall be on right guidance. The Messenger's duty is only to preach the clear (Message). Allah has promised, to those among you who believe and work righteous deeds, that He will, of a surety, grant them in the land, inheritance (of power), as He granted it to those before

~~~~~  
 them; that He will establish in authority their religion - the one which He has chosen for them; and that He will change (their state), after the fear in which they (lived), to one of security and peace: 'They will worship Me (alone) and not associate aught with Me. 'If any do reject faith after this, they are rebellious and wicked. So, establish regular prayer and give regular charity; and obey the messenger; that ye may receive mercy. Never think thou that the unbelievers are going to frustrate (Allah's plan) on earth: their abode is the fire,- and it is indeed an evil refuge!

ایمان لانے والوں کا کام تو یہ ہے کہ جب وہ اللہ اور رسول کی طرف بلائے جائیں

تاکہ رسول ان کے مقدمے کا فیصلہ کرے تو وہ کہیں کہ ہم نے سنا اور اطاعت

کی۔ ایسے ہی لوگ فلاح پانے والے ہیں اور کامیاب وہی ہیں جو اللہ اور رسول کی

فرماں برداری کریں اور اللہ سے ڈریں اور اس کی نافرمانی سے بچیں۔ یہ (منافق)

اللہ کے نام سے کڑی کڑی قسمیں کھا کر کہتے ہیں کہ "آپ حکم دیں تو ہم گھروں

سے نکل کھڑے ہوں"۔ ان سے کہو "قسمیں نہ کھاؤ، تمہاری اطاعت کا حال

معلوم ہے، تمہارے کرتوتوں سے اللہ بے خبر نہیں ہے"۔ کہو، "اللہ کے مطیع بنو

اور رسول کے تابع فرمان بن کر رہو۔ لیکن اگر تم منہ پھیرتے ہو تو خوب سمجھ لو

کہ رسول پر جس فرض کا بار رکھا گیا ہے اُس کا ذمہ دار وہ ہے اور تم پر جس فرض کا

بار ڈالا گیا ہے اُس کے ذمہ دار تم۔ اُس کی اطاعت کرو گے تو خود ہی ہدایت پاؤ گے

ورنہ رسول کی ذمہ داری اس سے زیادہ کچھ نہیں ہے کہ صاف صاف حکم پہنچا دے۔ "اللہ نے وعدہ فرمایا ہے تم میں سے اُن لوگوں کے ساتھ جو ایمان لائیں اور نیک عمل کریں کہ وہ ان کو اُسی طرح زمین میں خلیفہ بنائے گا جس طرح اُن سے پہلے گزرے ہوئے لوگوں کو بنا چکا ہے، اُن کے لیے اُن کے اُس دین کو مضبوط بنیادوں پر قائم کر دے گا جسے اللہ تعالیٰ نے اُن کے حق میں پسند کیا ہے، اور اُن کی (موجودہ) حالت خوف کو امن سے بدل دے گا، بس وہ میری بندگی کریں اور میرے ساتھ کسی کو شریک نہ کریں۔ اور جو اس کے بعد کفر کرے تو ایسے ہی لوگ فاسق ہیں۔ نماز قائم کرو، زکوٰۃ دو، اور رسولؐ کی اطاعت کرو، امید ہے کہ تم پر رحم کیا جائے گا۔ جو لوگ کفر کر رہے ہیں ان کے متعلق اس غلط فہمی میں نہ رہو کہ وہ زمین میں اللہ کو عاجز کر دیں گے۔ ان کا ٹھکانا دوزخ ہے اور وہ بڑا ہی برا ٹھکانا ہے۔

ईमान लानेवालों का काम तो यह है कि जब वे अल्लाह और रसूल की तरफ़ बुलाए जाएँ ताकि रसूल उनके मुक़द्दमे का फैसला करे तो वे कहें कि हमने सुना और इताअत की | ऐसे ही लोग फ़लाह पानेवाले हैं, और कामयाब वही हैं जो अल्लाह और

~~~~~

रसूल की फ़रमाँबरदारी करें और अल्लाह से डरें और उसकी नाफ़रमानी से बचें। ये (मुनाफ़िक़) अल्लाह के नाम से कड़ी-कड़ी क़समें खाकर कहते हैं कि “आप हुक्म दें तो हम घरों से निकल खड़े हों।” उनसे कहो, “क़समें न खाओ, तुम्हारी इताअत का हाल मालूम है, तुम्हारे करतूतों से अल्लाह बेख़बर नहीं है।” कहो, “अल्लाह के मुतीअ बनो और रसूल के ताबे-फ़रमान बनकर रहो। लेकिन अगर तुम मुँह फेरते हो तो ख़ूब समझ लो कि रसूल पर जिस फ़र्ज़ का बार रखा गया है उसका ज़िम्मेदार वह है और तुमपर जिस फ़र्ज़ का बार डाला गया है उसके ज़िम्मेदार तुम। उसकी इताअत करोगे तो ख़ुद ही हिदायत पाओगे वरना रसूल की ज़िम्मेदारी इससे ज़्यादा कुछ नहीं है कि साफ़-साफ़ हुक्म पहुँचा दे।” अल्लाह ने वादा फ़रमाया है तुममें से उन लोगों के साथ जो ईमान लाएँ और नेक अमल करें कि वह उनको उसी तरह ज़मीन में ख़लीफ़ा बनाएगा जिस तरह उसने पहले गुज़रे हुए लोगों को बना चूका है, उनके लिए उनके उस दीन को मज़बूत बुनियादों पर क़ायम कर देगा जिसे अल्लाह तआला ने उनके हक़ में पसन्द किया है, और उनकी (मौजूदा) हालाते-खौफ़ को अमन से बदल देगा, बस वे मेरी बन्दगी करें और मेरे साथ किसी को शरीक न करें। और जो इसके बाद कुफ़्र करे तो ऐसे ही लोग फ़ासिक़ हैं। नमाज़ क़ायम करो, ज़कात दो, और रसूल कि इताअत करो, उम्मीद है कि तुमपर रहम किया जाएगा। जो लोग कुफ़्र कर रहे

~~~~~

~~~~~

हैं उनके मुताल्लिक इस ग़लतफ़हमी में न रहो कि वे ज़मीन में
अल्लाह को आजिज़ कर देंगे | उनका ठिकाना दोज़ख़ है, और वह
बड़ा ही बुरा ठिकाना है |

~~~~~